

Patent- och marknadsöverdomstolen

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning,
Enheten för digital infrastruktur och
säkerhet

Yttrande över betänkandet En inre marknad för digitala tjänster – kompletteringar och ändringar i svensk rätt (SOU 2023:39)

(Fi2023/02280)

Patent- och marknadsöverdomstolen i Svea hovrätt har granskat betänkandet utifrån de intressen som domstolen har att bevaka.

Patent- och marknadsöverdomstolen har följande synpunkter att lämna.

Särskilt om vissa förelägganden

I betänkandets avsnitt 5 behandlas bl.a. förordningens artiklar 9 och 10. Artiklarna ålägger leverantörer av förmedlingstjänster ett visst efterföljande informationsansvar när berörda nationella rättsliga eller administrativa myndigheter har utfärdat förelägganden om att agera mot olagligt innehåll eller om att tillhandahålla information. Artiklarna innehåller även vissa kompletterande krav som bl.a. berör de myndigheter som beslutar om sådana förelägganden.

Eftersom den tillämpliga unionsrätt eller nationella rätt som ligger till grund för utfärdandet av sådana förelägganden kan ställa upp ytterligare villkor än de minimivillkor som sådana förelägganden ska uppfylla enligt förordningens krav, bör de föreslagna bestämmelserna i 4 kap. 1 § första stycket och 2 § första stycket i förslag till lag med kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om digitala tjänster möjligen utformas så att detta tydligare framgår. Det skulle kunna göras genom att bestämmelsen utformas så att det anges att föreläggandena ska utformas på så sätt att de uppfyller de krav som följer av artiklarna 9.2 och 10.2 i förordningen, i stället för att som anges i förslaget att föreläggandena ska utformas på så sätt som anges i de nu aktuella artiklarna.

När det gäller det informationsansvar som åläggs leverantörer av förmedlingstjänster framstår det som främmande för svensk domstol att mottagaren av förelägandet, efter det att domstolen har skiljt sig från målet, ska informera den myndighet som utfärdade förelägandet eller annan eventuell myndighet som anges i förelägandet om varje eventuell verkan som förelägandet givits. Det kan t.ex. övervägas om sådan information som avses i artiklarna 9.1 och 10.1 lämpligen lämnas direkt till samordnaren för digitala tjänster. Enligt domstolen vore det därför värdefullt om bestämmelsens närmare innebörd och betydelse för domstolar analyserades ytterligare i det fortsatta lagstiftningsärendet.

Val av domstol

I betänkandets avsnitt 7.5.1 behandlas frågor om handläggning i domstol och val av domstol. Utredningens förslag är att allmän förvaltningsdomstol ska vara behörig domstol i mål som rör EU:s förordning om digitala tjänster. Utredningen har pekat på att patent- och marknadsdomstolarna är rätt domstolar för mål enligt marknadsföringslagen och att det finns mycket gemensamt med denna lagstiftning och frågor som uppkommer inom ramen för förordningens artiklar 25–28 om bl.a. mörka mönster och annonser med kommersiellt syfte.

Patent- och marknadsöverdomstolen har förståelse för att det kan vara svårt att förutse vilka frågor som kommer att prövas i domstol och även i vilken omfattning som domstolsprövning över huvud taget kommer att ske med anledning av beslut som fattats med stöd av förordningen. Det kan emellertid inte uteslutas att framtida domstolsprövningar enligt förordningen till stor del kommer att ske på områden som har nära beröring med marknadsföringsrätten. Enligt Patent- och marknadsöverdomstolen väcker det frågor att praxisbildningen på ett område som inbegriper marknadsföringsrättsliga bedömningar kan komma att ske i två parallella ordningar med Högsta förvaltningsdomstolen som högsta instans vid prövning enligt förordningen å ena sidan och den ordning som gäller för patent- och marknadsdomstolarna å den andra sidan. Även denna fråga skulle förtjäna ytterligare belysning i det fortsatta lagstiftningsärendet.

I övrigt har Patent- och marknadsöverdomstolen inte några synpunkter på förslagen.

I handläggningen av ärendet har deltagit hovrättslagmannen Amina Lundqvist och hovrättsrådet Kerstin Norman, föredragande.

Amina Lundqvist

Kerstin Norman